

25. Dec. 1844

FACTS

Date:
25. Dec. 1844

Page number:
Dagbog D, side 3-4

TRANSCRIPTION

1ste Jule-Dag 25 Dec 1844. Aften

Juleglæde i Nyhavn.

Jeg holder meget af Dickens, og jeg mindes et Sted, jeg saae i hans "Skizzer", hvor han siger: lad den Misfornøiede vælge enhver anden Dag end netop Juledagen til at give Bitterhed Luft¹ – og meget smukt ytrer han sig derom, men det er dog naturligt: netop stærkest at føle Savnet af Glæde midt iblandt de Glade. Denne Juledag har været bedrøvelig for mig, mere end mangel på anden Dag, thi ogsaa jeg havde jo belavet mig paa at smage Juleglæde, og hvad stod mig vel i veien for at finde den paa mange Steder. Hvorfor gik jeg ikke i Kirke, hvorfor besøgte jeg Ingen, hvorfor sidder jeg nu her? Jeg veed det ikke, kun at jeg er uskikket til at være blandt de Glade. Emilie Riedewaldt² besøgte jeg i Søndags; man saae paa hende, at hun havde været Døden nær, men aldrig var hun før saa yndig. Sophie Lütchen³ død! Westphal⁴ død! Det gjør mit Hjerte godt den Tanke: at man kan dø – det er mine Ønskers Maal og jeg skal see det opfyldt engang! – laftes, da jeg var indbudt til at see mange glade Børn om et Juletræ hos Frølichs,⁵ havde jeg belavet mig paa en sand Glæde, men nei, mismodig gik jeg der, fremmed selv blandt de smaa; den Aften var ikke efter Forventning men betog mig snarere Lyst til at søge slige Glæder. Jeg vendte begge Øine fra de deilige Børn og unge Piger indad mod mit eget stygge Indre, og tænkte paa: at der havde jeg min Deel af Verden, som det nu gjaldt at bringe ud af, hvad der kunde komme. Og derfor syslede jeg denne hele Helligdag med en Radering,⁶ ætsede og dækkede, og indaandede Gift og Bitterhed med de qualmne, giftige Skedevandsdunster. Dog mens jeg gik at spise, lukkede jeg frisk Luft ind og det hjalp ogsaa paa Humøret, saa det er med roligt Sind og en vis Fornemmelse omkring Hjertet, der hverken er mig fremmed eller ukjær, at jeg ønsker mig selv: at Gid, naar den Tid kommer, som jeg ikke kan opgive Haabet om, da jeg skal leve gladere Dage endnu, gid der da maatte være lidt Ungdom, lidt Friskhed, lidt Uskyld tilbage – ellers – O Gud! forsynder

•4• jeg mig haardt mod Dig ved disse evige Klager, der jo næsten er Klager over Tilværelsen. O, gjør da en Forandring i mit Sind, send den Aand, der kan luttre hver Tanke og give hver Handling Sandheds og Overbeviisningens stærke Præg, lad Gjenfødelsens Time slaa! – eller, skal det netop saa være, at jeg skal lære at fatte og finde mig i mine Forhold, som de ere, [overstreget: og] da giv mig dog Blik for det gode i dem, giv mig Iver og Varme, at jeg ved Arbeid maa blive istand til at bekæmpe det Nedslaaende, det Hæmmende i dem. – Det er vel alt eet – hvor mangfoldige Gange har jeg ikke foresat mig det Gode, kommer det ikke af Lyst, da kommer det ikke.

senere samme Aften

Ret nu modtog jeg Indbydelse til Valløe,⁷ nu vel! er der Plads til mig paa Dagvognen, da følger jeg imorgen Lorenz Frølich derned. Uden Penge,

uden Mad, uden Lyst, uden Liv – kun med Aandedræt – en deilig
Julegæst!!! –

¹ Parafase over en passage i Charles Dickens' "A Christmas Dinner", trykt i Sketches by Boz, 1836.

² Emilie Riedewaldt (1819-1867), datter af skovrider Erasmus Riedewaldt i Jægersborg. Hun blev i 1848 gift med Lundbyes næstældste bror, Emanuel.

³ Sophie Christine Lütchen (1815-1844) var lillesøster til Petra Henriette Lütchen, der var forlovet med Lundbyes fætter, Peter Anton Seidelin. Hun døde 18. december efter kort tids sygdom, og dødsfaldet var annonceret i Adresseavisen, 23. december.

⁴ Maleren Fritz Westphal (1804-1844) døde 24. december.

⁵ Antagelig vennen Lorenz Frølichs forældre, grosserer Johan Jacob Frølich (1777-1858) og Pouline Vilhelmine Frølich, f. Tutein (1799-1881).

⁶ Det synes at dreje sig om raderingen En tyrekalv, bunden til en ledstolpe (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. A 7).

⁷ Indbydelsen kom fra stiftslæge Jørgen Fog Steenberg og hans hustru Regina Magdalene, hvis søn Georg Steenberg var ven af Lundbye og Frølich.

Glæde: Nye.

1te Febr. Dag 25 Dec 1844. Aften

Jeg kaldes meget af Sickness, og jeg minde at Her, jeg var i hans "Kjæger",
hvor han siger: lad den Misforstand følge enhver anden Dag, end i den
følede dag til at give Bitterhed Løst - og meget smukt efter han sig
seem, men det er sig naturligt: netop stærkest at føle Løst af
Glæde med blandt de Glade. Denne følede dag har været hørbart for
mig, mere end mange anden Dag, thi ogsaa jeg havde jo belæst mig
paa at omgive følede glæde, og hvad stod mig selv i veie for at finde
den paa mange Steder. Hørfør gik jeg ikke i Kirke, hørfør besøgte
jeg Angew, hørfør sidde jeg nu her? Jeg ved det ikke, tænke at jeg er
indviklet til at være blandt de Glade. Emils Nidvaldt besøgte jeg
i Søndags; man saa paa ham, at han havde været Løst mere,
men aldrig saa tæt for sig selv. Soph's Litteratur det Westphal
sagde! Det gik mig med Løst gadt den Tanke: at man kan do - det er
mine Ordre Maal og jeg skal see det opfyldt engang! - Efter,
da jeg var indvundet til at see mange glade Børn om at følede her Følelser.
hale jeg belæst mig paa en sand Glæde, men nei, mismedig gik jeg
der, fremmed selv blandt de samme, den Aften var ikke efter Forventning
men betog mig snarere Løst til at seje slige Glader. Jeg kunde dogge
Dine fra de dailige Børn og unge Piger indat med mig og stoppe for
Ane, og tænkte paa: at der havde jeg min Del af Væde, som det nu gælder
at bringe ind af, hvad der kunde komme. Og derfor sigtede jeg denne
hale Kælling med en Væring, etode og d'akkede, og indadrede
Jagt og Bitterhed med de gamle, giftige Phedvands smat. Jeg
mens jeg gik at spise, lukkede jeg fink Løst ind og det hjalp ogsaa paa
Skinnest, saa det er med rødt Løst og en i's Forneemelse omkring
Mintet, der kunde der mig fremmed eller ispis, at jeg ønskede mig selv.
at G'd, naar den Tid kommer, som jeg ikke kan ogsaa Mædet om, da
jeg skal have glade Dage end nu, g'd der da maatte være lidt Møgen,
lidt Farsked, lidt Møst tilbage - eller - - O Gud! forsigden

Jeg mig hermed med Dig ved disse enige Klagen, der jo mædtes en
Klagen over Tilværelsen. O, giv da en Forandring i mit Liv,
sind den Aand, der kan løfte mine Tanker og give dem Blandning
Landets og Overbevisningens stærke Dug, lad din færdige Time
slaa! — eller, skal det netop saa være, at jeg skal leve af fattig og
fjende mig i mine Forhold, som de ere, da giv mig dog Plads for
det gode i dem, giv mig Bænk og Varme, at jeg ved Arbeid maa blive
sindstændt til at bekæmpe det Misdæle, det klæmmende idem. — Det er
net alt eet — her mangfoldige Gange har jeg ikke prøvet mig det gode,
kommer det ikke af sigt, da kommer det ikke.

Senere samme Aften

Jeg er mestig og Indlydelse til Vallo, som vel! er der Plads til mig paa
Lagerne, da følger jeg omgænge Læring Færdigt derud. Min Penge, inden Mit
inden Høst, inden Løse — her med Landet — en Sælg Julegæst!!! —
Reise til Vallo.

Nylens aften 1844.

Efter et meget behageligt Ophold paa Vallo hos Cancelliraad Steenbergs, og jeg idet
sindstændt til Bjerg. My skibbende dende en del Landskaber og etfulde Be-
kjendtskab med en meget elskværdig Hørd Stensting, som i Aften har været
min Gjæst. Nu kommer det nye Aar; det begynder med indlydelse Aale, Gud
velkomme mig med Kraft og Høst, at det maa blive bedre end det sidste. —
Herdiske Kl. tid. Reise. Radering.

15 januar 1845

I Mandags 13 Jan. holdt Studenterforeningen her den store nordiske Mødt,
som efter Opfordring fra Kristiania paa samme Tid fejrede den, i Upsala og
derud. Skogard, Færdigt og jeg havde præget os at de senere Læse paa
Ligebanen med Billens af den nordiske Færd, som med Understøtelse af
Løse, alle komponerede af Færdigt. Læse indfærd Skogard efter sin egen
Løse om ham. Det var et lystigt Arbeide; vi begyndte i Tirsdags Kl.
11, og vare færdige Søndag Aften Kl. 12 med 11 store Kartoner. Færdigt
sare i, overnatlig Hæder alle siddende. Færdigt gjorde gjennem Næstet
og indfærd Hæderne, og naar han da haade arbeidet sig træt, tog en